

DUS-II.508.29.2020.BB

Notatka

w sprawie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o osobach deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (P9-39/19)

Przedmiot petycji

W dniu 11 września 2019 r. do Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Senatu RP została wniesiona petycja w sprawie zmiany ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o osobach deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (P9-39/19).

Autor petycji postuluje podwyższenie kwoty świadczenia pieniężnego przysługującego osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR.

Obowiązujący stan prawny

W obowiązującym stanie prawnym przepisami ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o osobach deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. z 2019 r. poz. 1168) uregulowano sprawę prawa do świadczenia pieniężnego i innych uprawnień przysługujących osobom, które ulegały represjom określonym w ustawie.

Za represje uznano:

- 1) osadzenie w obozach pracy przymusowej w okresie wojny w latach 1939-1945 z przyczyn politycznych, narodowościowych, rasowych i religijnych;
- 2) deportację (wywiezienie) do pracy przymusowej na okres co najmniej 6 miesięcy w granicach terytorium państwa polskiego sprzed dnia 1 września 1939 r. lub z tego terytorium na terytorium:
 - a) III Rzeszy i terenów przez nią okupowanych w okresie wojny w latach 1939-1945,
 - b) Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i terenów przez niego okupowanych w okresie od dnia 17 września 1939 r. do dnia 5 lutego 1946 r. oraz po tym okresie do końca 1948 r. z terytorium państwa polskiego w jego obecnych granicach.

Osobom uprawnionym przysługuje prawo do świadczenia pieniężnego za każdy pełny miesiąc trwania pracy, nie więcej jednak niż łącznie za 20 miesięcy – od dnia 1 marca 2020 r. jest to kwota od 11,53 zł maksymalnie do 229,91 zł. Podwyższenie tego świadczenia następuje przy zastosowaniu waloryzacji.

Uprawnienie do świadczenia pieniężnego jest przyznawane decyzją Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych na podstawie wniosku zainteresowanej osoby i dokumentów oraz dowodów potwierdzających rodzaj i okres represji.

Świadczenie wypłaca właściwy organ emerytalno – rentowy, na podstawie wniosku osoby zainteresowanej oraz decyzji stwierdzającej uprawnienie do tego świadczenia.

Stan prac nad petycją

W dniu 3 grudnia 2019 r. na posiedzeniu Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Senatu RP była rozpatrywana przedmiotowa petycja.

Po przeprowadzeniu dyskusji senatorowie zdecydowali o zasięgnięciu pisemnej opinii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie postulatu zawartego w petycji.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej udzielił wyjaśnień w piśmie podpisanym, w dniu 15 stycznia 2020 r. znak: DUS.II.0702.14.2029.BB, przez Pana Stanisława Szweda Sekretarza Stanu w MRPiPS. (w załączeniu tekst pisma).

W dniu 24 czerwca br. w Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Senatu RP ma nastąpić ciąg dalszy rozpatrywania przedmiotowej petycji.

Uwaga:

W dniu 7 listopada 2018 r. w Senacie IX Kadencji w Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji rozpatrywana była indywidualna petycja (P9-40/18) zbieżna z przedmiotową petycją. Dotyczyła ona zmiany ustawy z dnia 31maja 1996 r. o świadczeniach pieniężnych przysługującym osobom deportowanym oraz osadzonym w obozach pracy przymusowej przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich. Senatorowie zdecydowali o niepodjęciu prac nad petycją.

W Sejmie złożono petycję BKSP-145-450/18, zbieżną z przedmiotową petycją. Komisja do Spraw Petycji nie uwzględniła żądania będącego przedmiotem petycji.

Przygotowała
Bożena Bator
Główny specjalista
Departament Ubezpieczeń Społecznych

Aprobował:
Zbigniew Wasiak
Naczelnik II Wydziału
Departament Ubezpieczeń Społecznych